

Civilutskottets betänkande 2021/22:CU11

Associationsrätt

Sammanfattning

Utskottet föreslår ett tillkännagivande till regeringen med anledning av motionsyrkanden som rör bolagsmålvakter och företag som brottsverktyg. Enligt utskottet finns det skäl att återigen understryka vikten av en översyn av lagstiftningen för att motverka förekomsten av bolagsmålvakter och därigenom förhindra att företag används som brottsverktyg.

Utskottet föreslår att riksdagen avslår övriga motionsyrkanden. Motionerna handlar bl.a. om separata regler för årsbokslut, förvaring av räkenskapsinformation, moderniserad bokföringslag, revision, kapitalkravet och tvångslikvidation samt företags rapportering om hållbarhet och mångfaldspolicy.

I betänkandet finns fem reservationer (S, M, SD, C, V, KD, MP) och ett särskilt yttrande (M, SD, C, V, KD, L). I en reservation (S, V, MP) föreslås att riksdagen inte ska göra något tillkännagivande till regeringen.

Behandlade förslag

Cirka 30 yrkanden i motioner från allmänna motionstiden 2021/22.

Innehållsförteckning

Utskottets förslag till riksdagsbeslut.....	3
Redogörelse för ärendet	5
Utskottets överväganden.....	6
Företag som brottsverktyg	6
Separata regler för årsbokslut.....	9
Förvaring av räkenskapsinformation	12
Snabbare avskrivning för miljö- och klimatsmarta investeringar	15
Omvandling av enskild firma till aktiebolag	18
Motioner som bereds förenklat.....	20
Reservationer	21
1. Företag som brottsverktyg, punkt 1 (S, V, MP).....	21
2. Separata regler för årsbokslut, punkt 2 (SD)	22
3. Förvaring av räkenskapsinformation, punkt 3 (SD).....	22
4. Snabbare avskrivning för miljö- och klimatsmarta investeringar, punkt 4 (C).....	23
5. Omvandling av enskild firma till aktiebolag, punkt 5 (M, SD, KD).....	24
Särskilt yttrande.....	25
Motioner som bereds förenklat, punkt 6 (M, SD, C, V, KD, L)	25
<i>Bilaga 1</i>	
Förteckning över behandlade förslag.....	26
Motioner från allmänna motionstiden 2021/22	26
<i>Bilaga 2</i>	
Motionsyrkanden som avstyrks av utskottet	30

Utskottets förslag till riksdagsbeslut

1. Företag som brottsverktyg

Riksdagen ställer sig bakom det som utskottet anför om bolagsmålvakter och företag som brottsverktyg och tillkännager detta för regeringen.

Därmed bifaller riksdagen motionerna

2021/22:2020 av Ann-Charlotte Hammar Johnsson m.fl. (M),
2021/22:2559 av Mikael Eskilandersson m.fl. (SD) yrkande 10 och
2021/22:3707 av Carl-Oskar Bohlin m.fl. (M) yrkande 8 och
bifaller delvis motionerna

2021/22:2386 av Tobias Andersson m.fl. (SD) yrkande 4 och
2021/22:2559 av Mikael Eskilandersson m.fl. (SD) yrkandena 8 och 9.

Reservation 1 (S, V, MP)

2. Separata regler för årsbokslut

Riksdagen avslår motion

2021/22:2559 av Mikael Eskilandersson m.fl. (SD) yrkande 14.

Reservation 2 (SD)

3. Förvaring av räkenskapsinformation

Riksdagen avslår motion

2021/22:2559 av Mikael Eskilandersson m.fl. (SD) yrkande 13.

Reservation 3 (SD)

4. Snabbare avskrivning för miljö- och klimatsmarta investeringar

Riksdagen avslår motionerna

2021/22:3511 av Annie Lööf m.fl. (C) yrkande 18 och

2021/22:3684 av Rickard Nordin m.fl. (C) yrkande 36.

Reservation 4 (C)

5. Omvandling av enskild firma till aktiebolag

Riksdagen avslår motion

2021/22:4032 av Ulf Kristersson m.fl. (M) yrkande 4.

Reservation 5 (M, SD, KD)

6. Motioner som bereds förenklat

Riksdagen avslår de motionsyrkanden som finns upptagna under denna punkt i utskottets förteckning över avstyrkta motionsyrkanden.

Stockholm den 1 februari 2022

På civilutskottets vägnar

Larry Söder

Följande ledamöter har deltagit i beslutet: Larry Söder (KD), Johan Löfstrand (S), Elin Lundgren (S), Mikael Eskilandersson (SD), Leif Nysmed (S), Ola Johansson (C), Lars Püss (M), Roger Hedlund (SD), Sanne Lennström (S), Joakim Järrebring (S), Robert Hannah (L), Angelica Lundberg (SD), Emma Hult (MP), David Josefsson (M), Jon Thorbjörnson (V), Viktor Wärnick (M) och Ulrik Bergman (M).

Redogörelse för ärendet

I betänkandet behandlar utskottet ca 30 yrkanden i motioner från allmänna motionstiden 2021/22 i olika associationsrättsliga frågor. Motionsyrkandena handlar bl.a. om bolagsmålvakter, bolag som brottsverktyg, separata regler för årsbokslut, förvaring av räkenskapsinformation, moderniserad bokföringslag, revision, kapitalkravet och tvångslikvidation samt företags rapportering om hållbarhet och mångfaldspolicy. Av dessa behandlas ca 20 motionsyrkanden i förenklad ordning eftersom de tar upp samma eller i huvudsak samma frågor som riksdagen har behandlat tidigare under valperioden.

Förslagen i motionerna finns i bilaga 1.

Utskottets överväganden

Företag som brottsverktyg

Utskottets förslag i korthet

Riksdagen ställer sig bakom det som utskottet anför om bolagsmålvakter och företag som brottsverktyg och tillkännager detta för regeringen.

Jämför reservation 1 (S, V, MP).

Motionerna

I kommittémotion 2021/22:3707 av Carl-Oskar Bohlin m.fl. (M) yrkande 8 begärs ett tillkännagivande om att regeringen bör tillsätta en utredning för att underlätta informationsöverföring mellan myndigheter i syfte att stävja att bolag används som brottsverktyg. Motionärerna menar att det är särskilt informationsöverföring mellan Kronofogdemyndigheten, Ekobrottsmyndigheten, Bolagsverket Skatteverket, Polismyndigheten, Säkerhetspolisen och Tullverket som behöver underlättas. Motionärerna hänvisar till en rapport av Brottsförebyggande rådet (Brå) från 2016 som framhåller vikten av att samhället satsar på att motverka bolagsmålvakter och att olika myndigheter samverkar och delar kunskap för att motverka att bolag används som brottsverktyg.

I motion 2021/22:2020 av Ann-Charlotte Hammar Johnsson m.fl. (M) föreslås ett tillkännagivande om att se över lagstiftningen för att motverka bolagsmålvakter.

I kommittémotion 2021/22:2559 av Mikael Eskilandersson m.fl. (SD) föreslås tre tillkännagivanden som syftar till att motverka bolagsmålvakter. Till att börja med föreslås att regeringen ska ta fram en handlingsplan för nolltolerans mot bolagsmålvakter (yrkande 8). Vidare bör regeringen följa upp den metodik som används för att motverka bolagsmålvakter (yrkande 9). Slutligen föreslås att regeringen ser över lagstiftningen i syfte att ge Bolagsverket en möjlighet att neka registrering av näringsverksamhet när det gäller misstänkta bolagsmålvakter (yrkande 10).

Ett motsvarande förslag om en handlingsplan för nolltolerans mot bolagsmålvakter läggs även fram i kommittémotion 2021/22:2386 av Tobias Andersson m.fl. (SD) yrkande 4.

Bakgrund

Med en bolagsmålvakts avses en person som, ofta mot ersättning, låter sig utses till företrädare för ett bolag utan att ha för avsikt att seriöst delta i bolagets verksamhet. Syftet med att använda en målvakts är att dölja den verkliga

huvudmannen som önskar undgå straff- eller betalningsansvar. Aktiebolagslagen (2005:551) innehåller bestämmelser som syftar till att förhindra användandet av bolagsmålvakter. Av lagen följer att man inte utan godtagbara skäl får utse någon till styrelseledamot som inte avser att delta i sådan verksamhet som styrelsen enligt lag ska utföra (8 kap. 12 §). Motsvarande gäller också för verkställande direktörer (8 kap. 32 §). Den som uppsåtligen medverkar till ett beslut att utse en styrelseledamot, styrelsuppleant, verkställande direktör eller vice verkställande direktör i strid med nämnda bestämmelser ska dömas till straff, om åtgärden är ägnad att dölja vem eller vilka som utövar eller har utövat den faktiska ledningen av bolaget (30 kap. 1 § tredje stycket). Detsamma gäller den som uppsåtligen åtar sig ett sådant uppdrag i strid med bestämmelserna. Straffskalan för brott mot målvaktsbestämmelserna sträcker sig från böter till ett års fängelse. Vidare gäller att den som är underårig eller i konkurs eller som har en förvaltare enligt föräldrabalken inte kan vara styrelseledamot, och detsamma gäller för den som har näringsförbud (8 kap. 11 §).

Bestämmelser om näringsförbud finns i lagen (2014:836) om näringsförbud. Ett beslut om näringsförbud innebär att en näringsidkare under viss tid meddelas begränsningar i rätten att bedriva eller ta del i näringsverksamhet. Näringsförbud kan meddelas på grund av brott eller underlåtelse att betala skatt och i samband med konkurs. Ansökan om näringsförbud på grund av brott görs av allmän åklagare. Ansökan om näringsförbud på grund av underlåtenhet att betala skatt och i samband med konkurs får göras av Kronofogdemyndigheten om allmän åklagare har avstått från att ansöka om näringsförbud. Ansökan prövas av allmän domstol.

Ekobrottsmyndigheten och Kronofogdemyndigheten inledde hösten 2019 ett samverkansprojekt för att motverka att målvakter tillsätts som företrädare för bolag och används i brottslig verksamhet. Syftet med projektet är att hitta effektiva arbetsmetoder för att få till stånd näringsförbud för dessa individer. I projektet deltar även Bolagsverket och Skatteverket.

Pågående arbete

Regeringen gav den 22 december 2021 en särskild utredare i uppdrag att överväga och föreslå åtgärder som syftar till att motverka att aktiebolag och andra företag används för att begå brott och andra oegentligheter (dir. 2021:115). I kommittédirektiven redogör regeringen för de åtgärder som Bolagsverket vidtagit för att motverka ekonomisk brottslighet. Samtidigt konstaterar regeringen att det i olika sammanhang har framförts att Bolagsverkets uppdrag behöver ses över och att myndigheten behöver få fler verktyg för att effektivt kunna bidra till arbetet mot ekonomisk och organiserad brottslighet. Det handlar bl.a. om att ge Bolagsverket en mer kontrollerande och brottsförebyggande roll. Detta skulle t.ex. kunna ske genom att Bolagsverket i fall av misstänkt brottslighet analyserar registerinnehåll och registrerings-

anmälningar för att identifiera brottsliga upplägg och informerar brottsbekämpande myndigheter. Vidare bör Bolagsverket vid misstänkt brottslighet ha möjlighet att hämta in information, som kan vara av känslig karaktär, från andra myndigheter utan att den behöver bli offentlig.

En utredare har därför fått i uppdrag att

- bedöma om ett nytt författningsstöd behövs för att Bolagsverket ska kunna behandla personuppgifter i brottsförebyggande syfte,
- bedöma Bolagsverkets behov av att kunna hålla viss information hemlig för att underlätta samverkan med andra myndigheter i det brottsförebyggande arbetet,
- ta ställning till om Bolagsverket bör ges möjlighet att i brottsförebyggande syfte genomföra utökade kontroller för att identifiera målvakter och effektivisera arbetet med att säkerställa att målvaktsförbudet följs,
- bedöma om straffet för brott mot målvaktsförbudet bör skärpas och i så fall lämna sådana förslag,
- bedöma om Bolagsverket vid registreringsärenden bör ges möjlighet att förelägga anmälaren eller den som anmälan avser att inställa sig personligen vid myndigheten i syfte att kontrollera dennes behörighet att företräda bolaget,
- analysera behovet av författningsstöd för att Bolagsverket ska kunna vägra registrering och avregistrera uppgifter om företrädare eller andra uppgifter om företag i myndighetens register.

Uppdraget i denna del ska redovisas senast den 22 juni 2023.

Riksdagens tillkännagivande

Riksdagen beslutade våren 2021, på utskottets förslag, om ett tillkännagivande till regeringen om att göra en översyn av lagstiftningen för att motverka förekomsten av bolagsmålvakter (bet. 2020/21:CU8, rskr. 2020/21:194). Utskottet anförde följande:

Såsom redovisas ovan har Ekobrottsmyndigheten, Kronofogdemyndigheten och Bolagsverket utvecklat nya arbetssätt och metoder för att motverka att målvakter används i företag. Utskottet ser positivt på detta. Samtidigt noterar utskottet att Ekobrottsmyndigheten och Bolagsverket har påtalat behovet av vissa lagändringar för att ytterligare försvåra användningen av aktiebolag i brottslig verksamhet. Företag ska inte användas som brottsverktyg. Det är därför viktigt att lagstiftningen ger myndigheterna de redskap som krävs för att myndigheterna på ett effektivt sätt ska kunna motverka förekomsten av bolagsmålvakter. Enligt utskottet bör det göras en översyn av den gällande lagstiftningen för att t.ex. utreda om det är möjligt att ge Bolagsverket utökade möjligheter att vägra registrering vid misstanke om ett bolagsmålvaktsupplägg. Regeringen bör ta initiativ till en sådan översyn och återkomma till riksdagen med förslag som på ett effektivt sätt motverkar förekomsten av bolagsmålvakter. Det som utskottet nu har anförat bör riksdagen ställa sig bakom och tillkännage för regeringen.

Utskottets ställningstagande

Utskottet ser allvarligt på att aktiebolag i allt större utsträckning används i brottslig verksamhet. Enligt utskottet är det angeläget att företag inte används som brottsverktyg och att förbudet mot bolagsmålvakter i aktiebolagslagen upprätthålls. Det bör råda nolltolerans mot den här typen av brottsliga upplägg. Som redovisas ovan beslutade riksdagen våren 2021 på utskottets förslag om ett tillkännagivande till regeringen om att se över lagstiftningen för att motverka förekomsten av bolagsmålvakter (bet. 2020/21:CU8, rskr. 2020/21:194).

Utskottet konstaterar att regeringen nu har tillsatt en utredning med uppdrag att överväga och föreslå åtgärder som syftar till att motverka att aktiebolag och andra företag används för att begå brott och andra oegentligheter (dir. 2021:115). Utskottet ser positivt på detta och anser att det är ett steg i rätt riktning. Utskottet anser dock att frågan är så angelägen att det finns anledning för riksdagen att återigen understryka vikten av att lagstiftning som motverkar förekomsten av bolagsmålvakter och att företag därigenom kan användas som brottsverktyg kommer på plats så snart som möjligt. När det pågående utredningsuppdraget har redovisats bör regeringen därför prioritera arbetet med beredningen av förslagen och återkomma till riksdagen med lagförslag. Det som har anförts bör riksdagen ställa sig bakom och tillkänna för regeringen. Det innebär bifall till motionerna 2021/22:2020 (M), 2021/22:2559 (SD) yrkande 10 och 2021/22:3707 (M) yrkande 8 samt delvis bifall till motionerna 2021/22:2386 (SD) yrkande 4 och 2021/22:2559 (SD) yrkandena 8 och 9.

Separata regler för årsbokslut

Utskottets förslag i korthet

Riksdagen avslår ett motionsyrkande om att reglerna om årsbokslut i bokföringslagen ska åtskiljas från reglerna om årsredovisning. Utskottet hänvisar till pågående beredningsarbete.

Jämför reservation 2 (SD).

Motionen

I kommittémotion 2021/22:2559 av Mikael Eskilandersson m.fl. (SD) yrkande 14 begärs ett tillkännagivande om att det bör skapas separata regler för årsbokslut i bokföringslagen. Motionärerna anför att den ordning som finns i dag med hänvisningar i bokföringslagen till årsredovisningslagen innebär att det är tidsödande och krångligt för företag att förstå vilka regler som gäller för årsbokslut. Enligt motionärerna skulle de företag som upprättar årsbokslut vara behjälpta av enkla och tydliga regler om årsbokslut som är åtskilda från reglerna om årsredovisning.

Bakgrund

Bokföringslagen (1999:1078) innehåller bestämmelser om bokförings-skyldighet för vissa juridiska och fysiska personer. Regler om avslutande av den löpande bokföringen finns i 6 kap. bokföringslagen. Aktiebolag, ekonomiska föreningar och ett antal andra typer av företag som räknas upp i lagen är skyldiga att för varje räkenskapsår avsluta bokföringen genom att upprätta en årsredovisning och offentliggöra den (1 §). Reglerna om hur en årsredovisning ska upprättas och offentliggöras finns i årsredovisningslagen (1995:1554).

Vilka företag som omfattas av reglerna om årsbokslut framgår motsatsvis av 1 § bokföringslagen. Företag som inte omfattas av 1 § ska enligt 3 §, om de inte upprättar en årsredovisning, för varje räkenskapsår avsluta den löpande bokföringen genom att upprätta ett årsbokslut. Till skillnad från vad som gäller för årsredovisning finns det ingen skyldighet att offentliggöra årsbokslut. De företagstyper som omfattas av årsbokslutsreglerna är främst enskilda näringsidkare, handels- och kommanditbolag med enbart fysiska personer som delägare, ideella föreningar och vissa s.k. familjestiftelser. Även dessa företag kan vara skyldiga att upprätta årsredovisning om de har en viss storlek eller är moderföretag i en koncern med viss storlek. Företag som inte är skyldiga att upprätta en årsredovisning och vars årliga nettoomsättning normalt uppgår till högst 3 miljoner kronor får enligt 3 § andra stycket upprätta årsbokslutet i förenklad form.

När det gäller hur årsbokslut ska upprättas hänvisas det i bokföringslagen till ett flertal bestämmelser i årsredovisningslagen (6 kap. 4 §). Bokförings-nämnden (BFN) har utfärdat allmänna råd och en vägledning om årsbokslut (BFNAR 2017:3). Vägledningen innehåller lagregler, BFN:s allmänna råd om årsbokslut, kommentarer och exempel. Den innehåller alla regler som krävs för att upprätta ett årsbokslut som uppfyller kraven i bokföringslagen.

Pågående arbete

Regeringen beslutade den 30 april 2020 att tillsätta en särskild utredare med uppdrag att dels utreda och lämna förslag till förenklingar av regelverk med betydelse för mikroföretagande, dels överväga och föreslå vissa åtgärder som förenklar och moderniserar bokföringslagen (dir. 2020:48). När det gäller bokföringslagen anges i direktiven att det grundläggande syftet med utredningen är att förenkla bokföringsprocessen genom att åstadkomma ett modernt, teknikneutralt och enkelt regelverk för företagen. I uppdraget har ingått att utreda en rad specifika frågeställningar som rör bl.a. årsbokslut och arkiveringsregler.

Utredningen lämnade i juni 2021 betänkandet Förenklingar för mikroföretag och modernisering av bokföringslagen (SOU 2021:60).

Utredningen har övervägt förenklingar av reglerna om årsbokslut när det gäller regelverkets form och struktur och utredningen gör i betänkandet

bedömningen att bestämmelserna inte bör förändras. Som skäl anförs följande (s. 442 f):

Bestämmelsen i 6 kap. 4 § andra stycket BFL [bokföringslagen] är utformad som hänvisningar till ett stort antal bestämmelser i ÅRL [årsredovisningslagen] som ska tillämpas när årsbokslutet upprättas. Bestämmelsen har kritiserats för att vara svårtolkad och komplicerad. Det har även funnits oklarheter om vad som gällt när de bestämmelser i ÅRL, som det hänvisats till i BFL, i sin tur har hänvisat vidare till andra bestämmelser i ÅRL, som inte är uppräknade i BFL.

Vi har i våra kontakter med företrädare för redovisningsbranschen och företagen inte erfarit att utformningen av bestämmelsen numera skulle utgöra något problem. Den 27 oktober 2017 beslutade BFN det allmänna rådet (BFNAR 2017:3) om årsbokslut (K2/K3) med tillhörande vägledning. Vägledningen innehåller lagregler, BFN:s allmänna råd om årsbokslut, kommentarer och exempel. Den innehåller alla regler som krävs för att upprätta ett årsbokslut som uppfyller BFL:s krav. Företaget ska inte tillämpa andra allmänna råd, rekommendationer eller specifika uttalanden när det ska upprätta årsbokslutet.

Det allmänna rådet och vägledningen innebär att de oklarheter och svårigheter som varit förknippade med utformningen av 6 kap. 4 § BFL är hanterade. En redaktionell ändring av bestämmelsen i syfte att göra den tydligare skulle enbart leda till merarbete för BFN utan motsvarande nytta för företagen. Vi har även övervägt om bestämmelsen av annat än redaktionella skäl skulle förändras. Ett sådant skäl skulle kunna vara att man vill frikoppla reglerna om årsbokslut från reglerna i ÅRL för att möjliggöra en utveckling av god redovisningssed som är mer fristående från reglerna i ÅRL. Något sådant behov har emellertid inte framkommit. Det finns därtill ett värde i att begrepp och regler är gemensamma för regelverken så att komplexiteten hålls nere.

Sammanfattningsvis bedömer vi att bestämmelsen i 6 kap. 4 § BFL, som hänvisar till bestämmelser i ÅRL, inte bör förändras.

Betänkandet har remitterats och remisstiden gick ut den 24 januari 2022.

Utskottets ställningstagande

Som redovisas ovan har en statlig utredning haft i uppdrag att överväga förenklingar av reglerna om årsbokslut när det gäller regelverkets form och struktur. I betänkandet Förenklingar för mikroföretag och modernisering av bokföringslagen (SOU 2021:60) föreslår utredningen inte någon ändring av regelverket. Det som motionärerna föreslår om att skapa ett separat regelverk för årsbokslut har även övervägts av utredningen som har funnit att det inte finns ett sådant behov.

Betänkandet har remitterats och beredning pågår i Regeringskansliet. Utskottet anser att resultatet av det pågående beredningsarbetet inte bör föregripas genom någon åtgärd från riksdagens sida. Motionsyrkandet avstyrks därför.

Förvaring av räkenskapsinformation

Utskottets förslag i korthet

Riksdagen avslår ett motionsyrkande om att avskaffa kravet på att förvara räkenskapsinformation i Sverige. Utskottet hänvisar till pågående beredningsarbete.

Jämför reservation 3 (SD).

Motionen

I kommittémotion 2021/22:2559 av Mikael Eskilandersson m.fl. (SD) anförs att de krav enligt gällande regelverk som innebär att räkenskapsinformation som huvudregel ska förvaras i Sverige är problematiska för många företag. En förutsättning för att räkenskapsinformation ska få förvaras utanför Sverige är att platsen anmälts till Skatteverket eller Finansinspektionen. Enligt motionärerna ger detta upphov till kostnader och merarbete som är betungande för inte minst små företag med begränsade resurser. Mot denna bakgrund föreslår motionärerna ett tillkännagivande om att införa en möjlighet till digital arkivering som inte förutsätter en geografisk plats i Sverige. Enligt motionärerna bör det i stället införas en skyldighet för företagen att på förfrågan av revisorer och myndigheter visa upp de efterfrågade räkenskapshandlingarna (yrkande 13).

Gällande rätt

Bestämmelserna om arkivering finns i 7 kap. bokföringslagen (1999:1078). I bestämmelserna anges vissa krav i fråga om former för bevarande samt tid och plats för förvaring. Där regleras även vissa undantag från kraven samt möjligheter att överföra räkenskapsinformation mellan olika material och att förstöra sådant material.

Dokument, mikroskrift och maskinläsbara medier som används för att bevara räkenskapsinformation ska vara varaktiga och lätt åtkomliga. De ska förvaras i Sverige, i ordnat skick och på betryggande och överskådligt sätt. Räkenskapsinformationen ska bevaras i sju räkenskapsår efter utgången av det kalenderår då räkenskapsåret avslutades (7 kap. 2 § första stycket).

Vidare ska maskinutrustning och system som behövs för att presentera räkenskapsinformation, som bevaras i maskinläsbar form, i form av dokument eller mikroskrift hållas tillgängliga i Sverige under hela arkiveringstiden.

Huvudregeln är alltså att förvaring ska ske i Sverige. Som skäl för denna ordning anförs i förarbetena till lagen att informationen ska kunna tas fram exempelvis vid framtida konkursförfaranden, vid skatterevisioner eller i förundersökningar i brottmål. För att dessa syften skulle tillgodoses ansågs det mest ändamålsenligt att de medier på vilka räkenskapsinformationen bevaras förvaras inom Sverige. Regeringen anförde vidare att det är uppenbart att

möjligheterna att tillgodose de kontroll- och bevisintressen som bär upp bokföringsreglerna allvarligt skulle försvagas om materialet utan begränsningar fick föras utomlands (prop. 1998/99:130 s. 270 f.).

Det finns dock undantag från huvudregeln som innebär att det är tillåtet att tillfälligt förvara dokument som innefattar verifikationer utomlands om det finns särskilda skäl och är förenligt med god redovisningssed (7 kap. 3 §).

I fråga om räkenskapsinformation som bevaras i maskinläsbar form finns ytterligare ett undantag från huvudregeln om förvaring i Sverige. Företag får förvara maskinläsbara medier och hålla maskinutrustning och system tillgängliga i ett annat land inom EU (7 kap. 3 a §). För att det ska vara tillåtet krävs att företaget uppfyller tre villkor: Företaget måste anmäla platsen för förvaring och varje ändring av denna till Skatteverket eller, när det gäller företag som står under Finansinspektionens tillsyn, till Finansinspektionen. Företaget ska på begäran av Skatteverket eller Tullverket medge omedelbar elektronisk åtkomst till räkenskapsinformationen för kontrolländamål under arkiveringstiden, och slutligen ska företaget genom omedelbar utskrift kunna ta fram räkenskapsinformationen i Sverige i form av dokument eller mikroskrift.

Utöver denna möjlighet får Skatteverket med stöd av 7 kap. 4 § bokföringslagen ge tillstånd till företag att förvara maskinläsbara medier utomlands även om förutsättningarna enligt 3 a § inte är uppfyllda. I sådana fall får maskinutrustning och system hållas tillgängliga i samma land. Tillståndet får förenas med villkor och begränsas till viss tid. För att tillstånd ska beviljas krävs att det finns särskilda skäl. Finansinspektionen lämnar sådana tillstånd när det gäller företag som står under dess tillsyn. I anslutning till bestämmelsen har Skatteverket utfärdat allmänna råd som anger under vilka förutsättningar tillstånd bör beviljas och vilka villkor tillståndet får förenas med.

Pågående arbete

Som redovisats ovan fick Utredningen om ett enklare regelverk för mikroföretagande och en modernare bokföringslag (dir. 2020:48) i uppdrag att modernisera bokföringslagen. I uppdraget ingick att se över reglerna om arkivering av räkenskapsinformation i syfte att åstadkomma förenklingar för företagen, samtidigt som utredningen skulle beakta de skäl och den avvägning mellan olika intressen som underbygger de nuvarande reglerna. När det gäller bokföringslagen krav på förvaring av räkenskapsinformation i Sverige samt krav på anmälan respektive ansökan om förvaring av sådan information utomlands gör utredningen bedömningen att kraven för närvarande inte bör avskaffas. Utredningen anför i betänkandet Förenklingar för mikroföretag och modernisering av bokföringslagen (SOU 2021:60 s. 413–414) följande skäl för sin bedömning:

Kravet på förvaring av material med räkenskapsinformation i Sverige bygger på intresset av att materialet ska finnas tillgängligt för offentlig kontroll och för att brott ska kunna utredas. De kontroll- och bevisintressen

som bär upp de nuvarande reglerna gör sig fortfarande gällande. Att materialet är fysiskt placerat i Sverige får om man enbart skulle beakta dessa intressen anses vara den bästa lösningen. Rättsläget är dessutom sådant att myndigheterna inte har möjlighet att säkra information i molnet via undersökningar på distans även om de skulle ha möjlighet att få tillgång till inloggningsmöjligheter eller liknande (se avsnitt 7.7). Beslagningsutredningens förslag om undersökning på distans bereds i skrivande stund alltså inom Regeringskansliet. Om de geografiska kraven avskaffas i nuläget försvåras möjligheterna för Skatteverket och de brottsutredande myndigheterna att säkerställa tillgång till räkenskapsinformationen.

Vi har övervägt olika alternativa lösningar. En möjlighet är att föreskriva att räkenskapsinformationen ska förvaras på ett sådant sätt att den ska kunna göras tillgänglig i Sverige, i stället för att den ska fysiskt förvaras här, i likhet med vad som gäller i Finland. En sådan lösning tillgodoser dock med nuvarande tvångsmedelsregler inte brottsutredande myndigheters och tillsynsmyndigheters behov att kunna säkra materialet mot företagets vilja, vid behov genom snabba och överraskande åtgärder.

Samtidigt beaktar vi att de nuvarande reglerna inte innebär ett absolut förbud mot förvaring utomlands av elektronisk räkenskapsinformation. Förvaringen är tillåten om vissa villkor är uppfyllda, bland annat att företaget kan ge myndigheterna elektronisk åtkomst på begäran samt lämna en adressuppgift eller i vart fall en uppgift om det företag som lagrar informationen och i vilket land den lagras. Enligt vad vi erfar har Skatteverket därtill inom ramen för sin serviceskyldighet försökt att så långt möjligt underlätta hanteringen för företagen. Det torde exempelvis inte vara något som hindrar programvaruleverantörer att, med stöd av fullmakt, göra anmälningar eller ansökningar enligt 7 kap. 3 a respektive 4 §§ BFL för de företag som använder bokföringsprogrammet.

Enligt vad vi erfar har bland annat en av programvaruleverantörerna tillåtit att, på uppdrag av de företag som använder dess bokföringsprogram, göra regelbundna automatiserade anmälningar enligt 7 kap. 3 a § BFL för alla de företag vars räkenskapsinformation finns lagrat i ett annat EU-land.

Sammanfattningsvis bedömer vi att de skäl som talar för att de geografiska kraven i BFL bör avskaffas inte har sådan tyngd i förhållande till de motstående intressena att kraven för närvarande bör avskaffas.

Betänkandet har remitterats och remisstiden gick ut den 24 januari 2022.

Utskottets ställningstagande

Som redovisas ovan har frågan om att avskaffa kraven på geografisk arkivering i Sverige nyligen övervägts av en statlig utredning. I betänkandet Förenklingar för mikroföretag och modernisering av bokföringslagen (SOU 2021:60) gör utredningen bedömningen att kraven för närvarande inte bör avskaffas. Betänkandet har remitterats och beredning pågår i Regeringskansliet. Enligt utskottet bör resultatet av det pågående beredningsarbetet inte föregripas genom någon åtgärd från riksdagens sida. Motionsyrkandet avstyrks därför.

Snabbare avskrivning för miljö- och klimatsmarta investeringar

Utskottets förslag i korthet

Riksdagen avslår motionsyrkanden om att utreda kortare avskrivningstider för miljö- och klimatsmarta investeringar. Utskottet hänvisar till vidtagna åtgärder och pågående arbete. Jämför reservation 4 (C).

Motionerna

I partimotion 2021/22:3511 av Annie Lööf m.fl. (C) yrkande 18 begärs ett tillkännagivande om att regeringen bör tillsätta en utredning om kortare avskrivningstider för miljö- och klimatsmarta investeringar i syfte att stärka marknadsmekanismerna i miljöpolitiken genom ett utökat producentansvar och avgiftsfinansierade fonder.

Motsvarande förslag läggs fram i kommittémotion 2021/22:3684 av Rickard Nordin m.fl. (C) yrkande 36.

I båda motionerna hänvisas till ett skattemässigt styrmedel i form av snabbare avskrivning för miljöinvesteringar som finns i Nederländerna och på Irland.

Bakgrund

Årsredovisningslagen (1995:1554) bygger på EU:s redovisningsdirektiv. Bestämmelserna i årsredovisningslagen fylls ut genom kompletterande normgivning, s.k. god redovisningssed. Företag som omfattas av årsredovisningslagen ska upprätta sin redovisning i enlighet med god redovisningssed. Det är Bokföringsnämnden (BFN) som ansvarar för att utveckla god redovisningssed, bl.a. genom att ge ut allmänna råd som kompletterar årsredovisningslagen. BFN:s huvudregelverk för årsredovisning och koncernredovisning är det s.k. K3-regelverket.

Bestämmelser om avskrivning av anläggningstillgångar finns i 4 kap. årsredovisningslagen. Avskrivning kan ske i fråga om anläggningstillgångar som har begränsad nyttjandeperiod, dvs. den tid företaget har för avsikt att använda tillgången. Avskrivningar är ett sätt att i bokföringen fördela kostnader över tid för en tillgång, t.ex. en maskin, som kommer att nyttjas i flera år. Avskrivning ska ske utifrån en plan som fastläggs vid anskaffningstillfället. Huvudregeln är att avskrivningar ska redovisas som kostnader i resultaträkningen.

Enligt BFN:s allmänna råd gäller att nyttjandeperioden för maskiner, inventarier och immateriella anläggningstillgångar får bestämmas till fem år. Olika avskrivningsmetoder kan användas för att systematiskt fördela det avskrivningsbara beloppet över nyttjandeperioden. Dessa metoder är linjär

avskrivning (fast årligt avskrivningsbelopp), degressiv avskrivning (minskade avskrivningsbelopp under avskrivningstiden), produktionsberoende avskrivning (avskrivningsbeloppet bestäms på basis av förväntad användning eller produktion), och progressiv avskrivning (ökade avskrivningsbelopp under avskrivningstiden). Den metod som ska väljas ska bäst återspegla hur tillgångens ekonomiska värde för företaget förbrukas. Linjär avskrivningsmetod är vanligast.

Räkenskapsenlig avskrivning enligt inkomstskattelagen

Det råder ett starkt samband mellan företagens redovisning och deras beskattning. Vid beskattningen bedöms nämligen intäkter och kostnader på grundval av innehålllet i årsredovisningen. Avskrivningar enligt årsredovisningslagen har därmed betydelse för möjligheten att göra avdrag i skattehänseende, s.k. räkenskapsenlig avskrivning.

Enligt 18 kap. 3 § första stycket inkomstskattelagen (1999:1229) ska utgifter för att anskaffa inventarier dras av genom årliga värdeminskningsavdrag. Avdragen ska beräknas enligt bestämmelserna i 18 kap. 13–22 §§ om räkenskapsenlig avskrivning och restvärdesavskrivning.

Räkenskapsenlig avskrivning är en metod för att beräkna det skattemässiga värdeminskningsavdraget på inventarier. Värdeminskningsavdraget enligt räkenskapsenlig avskrivning kan beräknas enligt två olika regler: huvudregeln och kompletteringsregeln. Värdeminskningsavdraget enligt huvudregeln är högst 30 procent av avskrivningsunderlaget (18 kap. 13 §). Enligt kompletteringsregeln får ett så högt belopp dras av att det skattemässiga värdet inte överstiger anskaffningsvärdet av inventarierna minskat med en beräknad årlig avskrivning med 20 procent (18 kap. 17 §). Huvudregeln och kompletteringsregeln får inte användas under samma beskattningsår för samma slag av inventarier. De olika reglerna får dock användas samtidigt för olika slags inventarier.

Förutsättningar för att bestämmelserna om s.k. räkenskapsenlig avskrivning i inkomstskattelagen ska få användas är att företaget har haft en ordnad bokföring som avslutats med ett årsbokslut och att värdeminskningsavdraget motsvarar avskrivningen i bokslutet (18 kap. 14 §).

Utöver det uttryckliga lagkravet på att avdraget ska motsvara avskrivningen i bokslutet finns ett krav på att inventariernas värde i balansräkningen ska stämma överens med deras skattemässiga värde (RÅ 2001 ref. 8). Det innebär att inventariernas anskaffningsvärden i räkenskaperna måste stämma överens med det skattemässiga anskaffningsvärdet.

Möjlighet till avskrivningar i andra länder

I Nederländerna finns sedan 1991 en möjlighet att göra s.k. villkorade avskrivningar på miljöinvesteringar (Willekeurige afschrijving voor milieu-

investeringen, VAMIL)¹. Det är möjligt att göra avskrivningar på upp till 100 procent för ett visst år. Villkoren är att företaget är registrerat och skattskyldigt i Nederländerna och att investeringen avser en anläggning som finns på en upprättad miljölista (Milieulijst). Anläggningen får vidare inte ha tagits i bruk tidigare, och investeringen måste uppgå till minst 2 500 euro per år.

Irland har ett liknande system som innebär att företag kan göra avskrivningar av hela värdet på energieffektiva anläggningar under inköpsåret (Accelerated Allowance Scheme, ACA)². Irlands energimyndighet uppdaterar på halvårsbasis en lista över anläggningar och produkter som är avdragsgilla. Det minsta belopp som ska ha investerats varierar från 1 000 euro till 5 000 euro, t.ex. 1 000 euro för bilar och 5 000 euro för energianläggningar och byggnader.

I båda fallen är syftet att minska skatteunderlaget och den skatt som företag ska betala för att därigenom främja investeringar i miljövänlig teknik.

Regeringens klimatpolitiska ramverk

Sedan 2017 finns ett klimatpolitiskt ramverk som styr klimatpolitiken i Sverige. Ramverket består av tre delar: klimatmål, en klimatlag (2017:720) samt ett oberoende klimatpolitiskt råd som utvärderar regeringens samlade politik utifrån klimatmålen. I klimatlagen anges att regeringens klimatpolitik ska utgå från klimatmålen och att arbetet med att nå målen ska redovisas i budgetpropositionen. Vart fjärde år ska regeringen också lämna en klimatpolitisk handlingsplan till riksdagen. Den första handlingsplanen lämnades i december 2019 (prop. 2019/20:65). Den rymmer över 100 åtgärder både inom specifika sektorer och på en övergripande nivå.

När det gäller miljö- och klimatrelaterade investeringar anför regeringen i handlingsplanen att insikten på finansmarknaden växer om att hållbarhetsaspekter generellt och miljökonsekvenser specifikt behöver vägas in för att investeringar ska vara långsiktigt lönsamma (s. 59). Enligt regeringen finns därför ett behov av att underlätta kanaliseringen av kapital till miljöprojekt och till finansiering av åtgärder för klimatet. Ett sätt är att främja framväxten av en marknad för gröna obligationer. Finansieringsformen är enligt regeringen ett av flera instrument som kan användas för finansiering av miljö- och klimatrelaterade investeringar. Ett ramverk för svenska statliga gröna obligationer antogs i juni 2020 och Riksgälden utfärdade i september 2020 statliga gröna obligationer.

¹ <https://business.gov.nl/subsidy/random-depreciation-environmental-investments/>.

² <https://www.seai.ie/business-and-public-sector/business-grants-and-supports/accelerated-capital-allowance/>.

Utskottets ställningstagande

Förslagen i motionerna syftar till att främja miljö- och klimatsmarta investeringar genom kortare avskrivningstider. Motionärerna hänvisar till ekonomiska styrmedel som finns i Nederländerna och på Irland.

Utskottet konstaterar att regeringen inom ramen för det klimatpolitiska ramverk som infördes 2017 föreslår en rad åtgärder för att Sverige ska nå uppställda klimatmål. För att främja miljö- och klimatrelaterade investeringar och underlätta kanaliseringen av kapital till miljöprojekt antog regeringen i juni 2020 ett ramverk för svenska statliga gröna obligationer.

Det pågår således ett arbete som syftar till att främja miljö- och klimatsmarta investeringar. Utskottet är inte berett att föreslå något initiativ från riksdagens sida med anledning av förslagen i motionerna. Motionsyrkandena bör därför avslås.

Omvandling av enskild firma till aktiebolag

Utskottets förslag i korthet

Riksdagen avslår ett motionsyrkande om att det ska bli lättare att omvandla en enskild firma till aktiebolag. Utskottet hänvisar till befintligt stöd och information från berörda myndigheter.

Jämför reservation 5 (M, SD, KD).

Motionen

I partimotion 2021/22:4032 av Ulf Kristersson m.fl. (M) yrkande 4 begärs ett tillkännagivande om att regeringen bör utreda hur omvandling från enskild firma till aktiebolag kan underlättas. Motionärerna anför att många kvinnor som driver företag har valt att göra det i en enskild firma, trots att det innebär en större personlig risk.

Allmänt om aktiebolag

Regelverket för aktiebolag finns i aktiebolagslagen (2005:551). Ett aktiebolag är en juridisk person och aktieägarna ansvarar inte personligen för bolagets skulder. Det finns regler som ska garantera att bolaget alltid har tillgångar som minst motsvarar bolagets skyldigheter, och en sådan grundläggande regel är kravet på att det ska finnas ett aktiekapital. Sedan den 1 januari 2020 är det lägsta tillåtna aktiekapitalet i privata aktiebolag 25 000 kronor (prop. 2019/20:21, bet. 2019/20:CU5, rskr. 2019/20:78). Lagändringen syftade till att göra aktiebolagsformen mer tillgänglig för den som driver eller vill starta ett företag samt att främja företagande, särskilt inom tjänstesektorn där många företag har ett lägre kapitalbehov än i andra sektorer.

Aktiebolag ska lämna en årsredovisning till Bolagsverket och i vissa fall även en revisionsberättelse. Aktiebolag under en viss storlek kan välja att inte ha en revisor. Ett aktiebolag ska registreras hos Bolagsverket och Skatteverket.

Allmänt om enskild firma

Enskild näringsverksamhet (enskild firma) är en företagsform som drivs och ägs av en privatperson. Det är inte en juridisk person, och det finns inte någon tydlig gräns mellan ägaren som privatperson och företaget. Som organisationsnummer används företagarens personnummer. Det innebär att en enskild näringsidkare personligen ansvarar för företagets alla förpliktelser, exempelvis skulder och ingångna avtal.

Bokföringsskyldighet föreligger, och ett förenklad årsbokslut ska upprättas. För en enskild firma finns som regel inte något krav på revisor. En enskild firma ska registreras hos Skatteverket och i vissa fall hos Bolagsverket.

Åtgärder för att underlätta företagande

Verksamt.se är myndigheternas gemensamma webbplats för företagsinformation och företagstjänster. Den drivs gemensamt av Arbetsförmedlingen, Bolagsverket, Skatteverket och Tillväxtverket. Här finns information och e-tjänster för den som driver ett företag eller som ska starta eller utveckla ett företag. Totalt innehåller Verksamt.se information från fler än 45 myndigheter och webbplatsen har över 3 miljoner besökare och 2 miljoner inloggningar per år. På webbplatsen samlas myndigheters information och tjänster på ett ställe och myndigheterna utvecklar tillsammans gemensamma tjänster utifrån olika händelser och faser i ett företagande. Företag erbjuds hjälp med myndighetskontakter, vad som ska skickas in, till vem och när. Enkla e-tjänster erbjuds som påskyndar hanteringen av företagsärenden hos myndigheter.

Bolagsverket ansvarar för registrering av bl.a. aktiebolag, handelsbolag och ekonomiska föreningar. Bolagsverket ska enligt sitt regleringsbrev för 2022 tillhandahålla behovsanpassad och lättillgänglig information och service av hög kvalitet för företag och medborgare så att företags och medborgares kontakter med myndigheten blir enklare och effektivare. Digitala tjänster ska, så långt det är möjligt och där så är lämpligt, utformas så att dessa är förstahandsvalet i medborgares, organisationers och företags kontakter med Bolagsverket.

Utskottets ställningstagande

Utskottet konstaterar att det finns lättillgänglig information om att starta och driva företag på myndigheternas gemensamma webbplats Verksamt.se. Därtill har Bolagsverket i uppdrag att tillhandahålla behovsanpassad och lättillgänglig information samt service av hög kvalitet för företag och

medborgare. Utskottet är mot den bakgrunden inte berett att föreslå någon åtgärd från riksdagens sida med anledning av vad som anförs i motionen. Motionsyrkandet avstyrks därmed.

Motioner som bereds förenklat

Utskottets förslag i korthet

Riksdagen avslår de motionsförslag som beretts i förenklad ordning.
Jämför det särskilda yttrandet (M, SD, C, V, KD, L).

Utskottets ställningstagande

I motioner från allmänna motionstiden 2021/22 har det väckts förslag som rör bl.a. revision, kapitalkravet och tvångslikvidation, företags rapportering om hållbarhet och mångfald, en moderniserad bokföringslag samt kooperativt företagande. Motionsyrkandena rör samma eller i huvudsak samma frågor som utskottet har behandlat tidigare under valperioden. Under riksmötet 2018/19 gjordes detta i betänkande 2018/19:CU9, under riksmötet 2019/20 i betänkande 2019/20:11 och under riksmötet 2020/21 i betänkandena 2020/21:CU8 och 2020/21:CU5.

Riksdagen har i enlighet med utskottets förslag avslagit motionsyrkandena. Utskottet avstyrker motionsförslagen med hänvisning till detta.

Reservationer

1. Företag som brottsverktyg, punkt 1 (S, V, MP)

av Johan Lövstrand (S), Elin Lundgren (S), Leif Nysmed (S), Sanne Lennström (S), Joakim Järrebring (S), Emma Hult (MP) och Jon Thorbjörnson (V).

Förslag till riksdagsbeslut

Vi anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 1 borde ha följande lydelse:

Riksdagen avslår motionerna

2021/22:2020 av Ann-Charlotte Hammar Johnsson m.fl. (M),

2021/22:2386 av Tobias Andersson m.fl. (SD) yrkande 4,

2021/22:2559 av Mikael Eskilandersson m.fl. (SD) yrkandena 8–10 och

2021/22:3707 av Carl-Oskar Bohlin m.fl. (M) yrkande 8.

Ställningstagande

Våren 2021 beslutade riksdagen på utskottets förslag om ett tillkännagivande om att göra en översyn av lagstiftningen för att motverka förekomsten av bolagsmålvakter (bet. 2020/21:CU8, rskr. 2020/21:194). Vi kan konstatera att regeringen nyligen har tillsatt en utredning med uppdrag att föreslå åtgärder som syftar till att motverka att aktiebolag och andra företag används för att begå brott och andra oegentligheter (dir. 2021:115). Enligt utredningsdirektiven ska en utredare bl.a. överväga om information som Bolagsverket får del av kan hemlighållas för att underlätta samverkan med andra myndigheter. Utredaren ska vidare analysera behovet av författningsstöd för att Bolagsverket ska kunna vägra registrering och avregistrera uppgifter om företrädare eller andra uppgifter om företag i myndighetens register.

Motionärernas förslag om underlättande av informationsutbyte och samverkan mellan myndigheter samt en möjlighet för Bolagsverket att neka registrering ryms således inom utredningsuppdraget. Därtill ska utredaren överväga om straffet för brott mot målvaktsförbudet bör skärpas och bedöma om Bolagsverket vid registreringsärenden bör ges en möjlighet att kräva personlig inställelse av anmälaren för att kontrollera dennes behörighet att företräda bolaget.

Med hänsyn till det pågående utredningsarbetet finns det inte någon anledning för riksdagen att nu göra ytterligare ett tillkännagivande. Motionsyrkandena bör avslås.

2. Separata regler för årsbokslut, punkt 2 (SD)

av Mikael Eskilandersson (SD), Roger Hedlund (SD) och Angelica Lundberg (SD).

Förslag till riksdagsbeslut

Vi anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 2 borde ha följande lydelse:

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i reservationen och tillkännager detta för regeringen.

Därmed bifaller riksdagen motion 2021/22:2559 av Mikael Eskilandersson m.fl. (SD) yrkande 14.

Ställningstagande

Enligt gällande ordning hänvisar bokföringslagen till årsredovisningslagen när det gäller hur årsbokslut ska upprättas. Vi menar att detta gör regelverket svårtolkat och att det blir oklart vilka regler som gäller specifikt för årsbokslut. Årsbokslut upprättas till stor del av ideella föreningar, bostadsrättsföreningar och fysiska personer som bedriver näringsverksamhet. Dessa juridiska och fysiska personer har ofta begränsade resurser men tvingas lägga ned mycket tid och resurser på att förstå och tolka regelverket. Vi menar därför att de företag som tillämpar årsbokslut skulle vara behjälpta av enkla och tydliga regler som är åtskilda från regelverket om årsredovisning. Det får bli en uppgift för regeringen att ta nödvändiga initiativ och återkomma till riksdagen med lagförslag som tillgodoser detta.

Vad som anförs ovan bör riksdagen ställa sig bakom och tillkänna för regeringen.

3. Förvaring av räkenskapsinformation, punkt 3 (SD)

av Mikael Eskilandersson (SD), Roger Hedlund (SD) och Angelica Lundberg (SD).

Förslag till riksdagsbeslut

Vi anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 3 borde ha följande lydelse:

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i reservationen och tillkännager detta för regeringen.

Därmed bifaller riksdagen motion 2021/22:2559 av Mikael Eskilandersson m.fl. (SD) yrkande 13.

Ställningstagande

Bokföringslagen (1999:1078) är anpassad för äldre förhållanden som rådde innan det fanns digitala lösningar. Dessa är numera under ständig utveckling

och innebär en allt mer effektiv och enkel hantering som möjliggör elektronisk arkivering. Vi menar att den svenska bokföringslagen i högre grad behöver anpassas till rådande förhållanden. Dagens krav på att räkenskapsinformation ska förvaras i Sverige försvårar för många företag. Det är i dag vanligt med användning av ekonomisystem med internetbaserad arkivering. Den svenska bokföringslagens krav uppfylls genom att det sker en dubbelkopiering från servrar utanför Sverige till en server i Sverige. Enligt flera aktörer inom näringslivet innebär detta kostnader och merarbete samt förutsätter stor datakapacitet. Det blir belastande inte minst för mindre företag med begränsade resurser. Att möjliggöra digital arkivering på annan geografisk plats än i Sverige skulle alltså underlätta för företag och näringsliv.

Det får bli en uppgift för regeringen att ta nödvändiga initiativ och återkomma till riksdagen med lagförslag som tillgodoser detta.

Vad som anförs ovan bör riksdagen ställa sig bakom och tillkänna för regeringen.

4. Snabbare avskrivning för miljö- och klimatsmarta investeringar, punkt 4 (C)

av Ola Johansson (C).

Förslag till riksdagsbeslut

Jag anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 4 borde ha följande lydelse:

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i reservationen och tillkänner detta för regeringen.

Därmed bifaller riksdagen motionerna

2021/22:3511 av Annie Lööf m.fl. (C) yrkande 18 och

2021/22:3684 av Rickard Nordin m.fl. (C) yrkande 36.

Ställningstagande

Sverige behöver en grön tillväxt. De antagna klimatmålen skapar, tillsammans med ny teknik, affärsmöjligheter för innovativa företag. Jag menar att det är dessa affärsmöjligheter som banar väg för en grön omställning, inte bakåtsträvande rop om minskad ekonomisk aktivitet. Ekonomisk tillväxt och omhändertagande av miljö och klimat går att förena. För att skapa goda möjligheter att investera i omställningen behöver miljö- och klimatpolitiken främja marknadsdriven innovation och vara långsiktig och kostnadseffektiv.

Jag anser att staten, tillsammans med näringslivet, ska ta fram moderna verktyg för riskfördelning när det gäller forskning och utveckling för att främja tillväxten av innovativa bolag inom miljö- och klimatteknik. Det är viktigt att Sverige är ett attraktivt land att investera och driva företag i.

För att öka omställningstakten vill jag att det i Sverige införs ett ekonomiskt styrmiddel som innebär att företag som gör miljö- och klimatsmarta

investeringar får skriva av värdet på dessa investeringar snabbare. En sådan möjlighet gör investeringen mer intressant. Det får bli en uppgift för regeringen att ta nödvändiga initiativ.

Vad jag anført ovan bör riksdagen ställa sig bakom och tillkänna för regeringen.

5. Omvandling av enskild firma till aktiebolag, punkt 5 (M, SD, KD)

av Larry Söder (KD), Mikael Eskilandersson (SD), Lars Püss (M), Roger Hedlund (SD), Angelica Lundberg (SD), David Josefsson (M), Viktor Wärnick (M) och Ulrik Bergman (M).

Förslag till riksdagsbeslut

Vi anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 5 borde ha följande lydelse:

Riksdagen ställer sig bakom det som anføres i reservationen och tillkännager detta för regeringen.

Därmed bifaller riksdagen motion
2021/22:4032 av Ulf Kristersson m.fl. (M) yrkande 4.

Ställningstagande

Det måste bli lättare att starta och driva företag. Byråkratiskt krångel måste minska. Vi menar att det behövs ytterligare regelförenklingar och förenklade processer för att detta ska bli verklighet. Många kvinnor som driver företag har valt att göra det i enskild firma, trots att det innebär en större personlig ekonomisk risk. Detta får negativa konsekvenser för kvinnors förutsättningar att driva företag. Vi menar att regeringen bör låta utreda hur det kan bli enklare och smidigare för företagare som driver sin näringsverksamhet i enskild firma att övergå till ett aktiebolag. Detta bör riksdagen ställa sig bakom och tillkänna för regeringen.

Särskilt yttrande

Motioner som bereds förenklat, punkt 6 (M, SD, C, V, KD, L)

Larry Söder (KD), Mikael Eskilandersson (SD), Ola Johansson (C), Lars Püss (M), Roger Hedlund (SD), Robert Hannah (L), Angelica Lundberg (SD), David Josefsson (M), Jon Thorbjörnson (V), Viktor Wärnick (M) och Ulrik Bergman (M) anför:

Utskottet har efter förenklad motionsberedning avstyrkt de motionsförslag som finns i bilaga 2. När det gäller dessa förslag hänvisar vi till de senaste ställningstaganden som gjorts av företrädare för våra respektive partier i motsvarande frågor i betänkandena 2018/19:CU9, 2019/20:CU11, 2020/21:CU8 och 2020/21:CU5. Vi vidhåller de synpunkter som förts fram men avstår från att på nytt ge uttryck för dem i detta betänkande.

BILAGA 1

Förteckning över behandlade förslag

Motioner från allmänna motionstiden 2021/22

2021/22:1366 av Anders Hansson (M):

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om ett återinförande av revisorsplikten och tillkännager detta för regeringen.

2021/22:2020 av Ann-Charlotte Hammar Johnsson m.fl. (M):

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om lagstiftning för att stoppa målvakter och tillkännager detta för regeringen.

2021/22:2386 av Tobias Andersson m.fl. (SD):

4. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om nolltolerans mot bolagsmålvakter och tillkännager detta för regeringen.

2021/22:2389 av Tobias Andersson m.fl. (SD):

27. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att verka för att regeringen motsätter sig förslaget om hållbar bolagsstyrning och tillkännager detta för regeringen.

2021/22:2559 av Mikael Eskilandersson m.fl. (SD):

1. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att i enlighet med motionen utreda ett optimalt krav för kapital i aktiebolag med avseende på likvidation med hänsyn till att det införts lägre krav på aktiekapital för att bilda aktiebolag och tillkännager detta för regeringen.
2. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om hur ökande krav på aktiekapital över tid, med avseende på likvidation, ska fungera i Sverige och tillkännager detta för regeringen.
5. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att inga företag ska tvingas kvotera sina styrelser eller sina anställda och tillkännager detta för regeringen.
6. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att så långt det är möjligt ta bort den mångfaldsredovisning som påtvingas företag och tillkännager detta för regeringen.
7. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att inom EU verka för att mångfaldsredovisning för företag ska tas bort och tillkännager detta för regeringen.
8. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om nolltolerans mot bolagsmålvakter och tillkännager detta för regeringen.

9. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att följa upp metodiken som används för motverkande av bolagsmålvakter och tillkännager detta för regeringen.
10. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att verka för förändrad lagstiftning så att Bolagsverket ska ha möjlighet att vid registrering neka näringsverksamhet för misstänkta bolagsmålvakter och tillkännager detta för regeringen.
11. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att regeringen bör se över lagrummet för bolagsrätt i förebyggande och förbättrande syfte inför kommande kriser till gagn för företagande och tillkännager detta för regeringen.
12. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att möjliggöra direkt överföring av räkenskapsinformation som tagits emot på papper till elektronisk form och tillkännager detta för regeringen.
13. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att möjliggöra digital arkivering som inte behöver ha geografisk plats i Sverige, så att krav i stället ställs på att kunna uppvisa bokföringen vid revisorers och myndigheters förfrågan och tillkännager detta för regeringen.
14. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att skapa separata regler för årsbokslut i bokföringslagen och tillkännager detta för regeringen.

2021/22:3123 av Cecilia Widegren (M):

1. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om angelägenheten i att omgående se över bokföringslagen och återkomma med en ny, modern bokföringslag som är anpassad efter tidens möjligheter för att underlätta både byråkrati och kontroll samt revisionsverksamhet och tillkännager detta för regeringen.
2. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att se över och modernisera arkivering, uppföljning och kontroll och tillkännager detta för regeringen.
3. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att förenkla och underlätta för företag m.fl. så att Sverige inte halkar efter utan att det förenklas för att harmoniseras med andra länder i Europa och tillkännager detta för regeringen.

2021/22:3511 av Annie Lööf m.fl. (C):

18. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att överväga en utredning för kortare avskrivningstider för miljö- och klimatsmarta investeringar i syfte att stärka marknadsmekanismerna i miljöpolitiken genom ett utökat producentansvar och avgiftsfinansierade fonder, och detta tillkännager riksdagen för regeringen.

2021/22:3656 av Niels Paarup-Petersen (C):

8. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att se över aktiebolagslagens bestämmelser och tillkännager detta för regeringen.

2021/22:3684 av Rickard Nordin m.fl. (C):

36. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att överväga en utredning för kortare avskrivningstider för miljö- och klimatsmarta investeringar i syfte att stärka marknadsmekanismerna i miljöpolitiken genom ett utökat producentansvar och avgiftsfinansierade fonder, och detta tillkännager riksdagen för regeringen.

2021/22:3686 av Martin Ådahl m.fl. (C):

42. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att stärka förutsättningarna för kooperativt företagande genom moderniserad lagstiftning och tillkännager detta för regeringen.

2021/22:3707 av Carl-Oskar Bohlin m.fl. (M):

3. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att anpassa aktiebolagslagens regler om kapitalbrist och tvångslikvidation av företag med hänsyn till de lägre kraven på kapital för att bilda aktiebolag och tillkännager detta för regeringen.
4. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att utreda möjligheten att införa digitala stämmor i aktiebolag och ekonomiska föreningar och tillkännager detta för regeringen.
5. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att se över reglerna kring företrädaransvar i aktiebolagslagen och tillkännager detta för regeringen.
8. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att tillsätta en utredning med syftet att stävja användandet av bolag som brottsverktyg genom att underlätta informationsöverföring mellan berörda myndigheter och tillkännager detta för regeringen.
9. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att värna den svenska modellen för bolagsstyrning och tillkännager detta för regeringen.

2021/22:3735 av Azadeh Rojhan Gustafsson (S):

1. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att överväga att se över hur dispens från låneförbudet i aktiebolagslagen skulle kunna omfatta anställda som vill ta över ett företag, och detta tillkännager riksdagen för regeringen.

2021/22:3912 av Kristina Yngwe (C):

4. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om statliga revisorer som kan träda in då revisorer hotas så allvarligt att de inte vågar fullfölja sina uppdrag, och detta tillkännager riksdagen för regeringen.

2021/22:4032 av Ulf Kristersson m.fl. (M):

4. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att underlätta omvandling från enskild firma till aktiebolag och tillkännager detta för regeringen.

2021/22:4108 av Nicklas Attefjord och Anna Sibinska (båda MP):

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att utreda möjligheten till en ny företagsform som syftar både till vinst och samhällsnytta eller s.k. benefit corporations och tillkännager detta för regeringen.

BILAGA 2**Motionsyrkanden som avstyrks av utskottet**

Motion	Motionärer	Yrkanden
6. Motioner som bereds förenklat		
2021/22:1366	Anders Hansson (M)	
2021/22:2389	Tobias Andersson m.fl. (SD)	27
2021/22:2559	Mikael Eskilander m.fl. (SD)	1, 2, 5–7, 11 och 12
2021/22:3123	Cecilia Widegren (M)	1–3
2021/22:3656	Niels Paarup-Petersen (C)	8
2021/22:3686	Martin Ådahl m.fl. (C)	42
2021/22:3707	Carl-Oskar Bohlin m.fl. (M)	3–5 och 9
2021/22:3735	Azadeh Rojhan Gustafsson (S)	1
2021/22:3912	Kristina Yngwe (C)	4
2021/22:4108	Nicklas Attefjord och Anna Sibinska (båda MP)	